

Møtedato: 13.12.2022
Arkivnr.: 2022/2

Saksbeh/tlf:
Bjørn Bech-Hanssen/901 81668

Sted/Dato:
Mo i Rana 8.desember 2022

Styresak 108-2022 – Ambulansestasjon Vefsn, plassering og finansiering.

Styret i Helgelandssykehuset HF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. a) Styret vedtar at anskaffelse av nye arealer til ambulansetjenesten i Mosjøen gjøres ved å bygge på egen tomt i tilknytning til sykehuskroppens fløy F

Alternativt:

- b) Styret vedtar utlysning i form av leieavtale for ambulansetjenesten i Vefsn
2. Styret ber om at administrerende direktør starter prosessen straks for å ta saken videre gjennom de formelle prosesser som er påkrevet.
3. Styret ber om at administrasjonen i samarbeid med prosjektet nye Helgelandssykehuset går i dialog med Helse Nord om bruk av investeringsmidler til denne ambulansestasjonen kan sees i sammenheng med senere investeringer i byggeprosjektet nye Helgelandssykehuset.

Formål:

Avklare lokalisering og finansiering av ny ambulansestasjon i Vefsn.

Bakgrunn:

Ambulansestasjonen i Mosjøen er lokalisert i kjelleren til det somatiske sykehuset i Mosjøen fra 1961. Ambulansestasjonen har utfordringer knyttet til garderobeforhold og hygiene, luftkvalitet og skadedyr. Sovearealene er heller ikke hensiktsmessig, vaktrom og kjøkken er i samme rom og for lite, garasjeanlegg ikke dypt nok for uttak av transport-båre etc. Samlet sett er stasjonen både uegnet, i dårlig stand og for liten i forhold til behov. Stasjonen har pålegg fra arbeidstilsynet og tiltak er formidlet tilbake til arbeidstilsynet med planlagt gjennomføring i 2023. I tillegg forutsettes det en styrking av ambulansetjenesten i Mosjøen som følge av helseministerens strukturvedtak, noe som betinger en større stasjon.

Det utredes to alternative løsninger for etablering av ambulansestasjon i Mosjøen: A) Foretaket investerer i ny ambulansestasjon på dagens sykehustomt i Mosjøen og blir stående

som eier eller B) foretaket lyser ut konkurranse på leie av ambulansestasjon i Mosjøen-området.

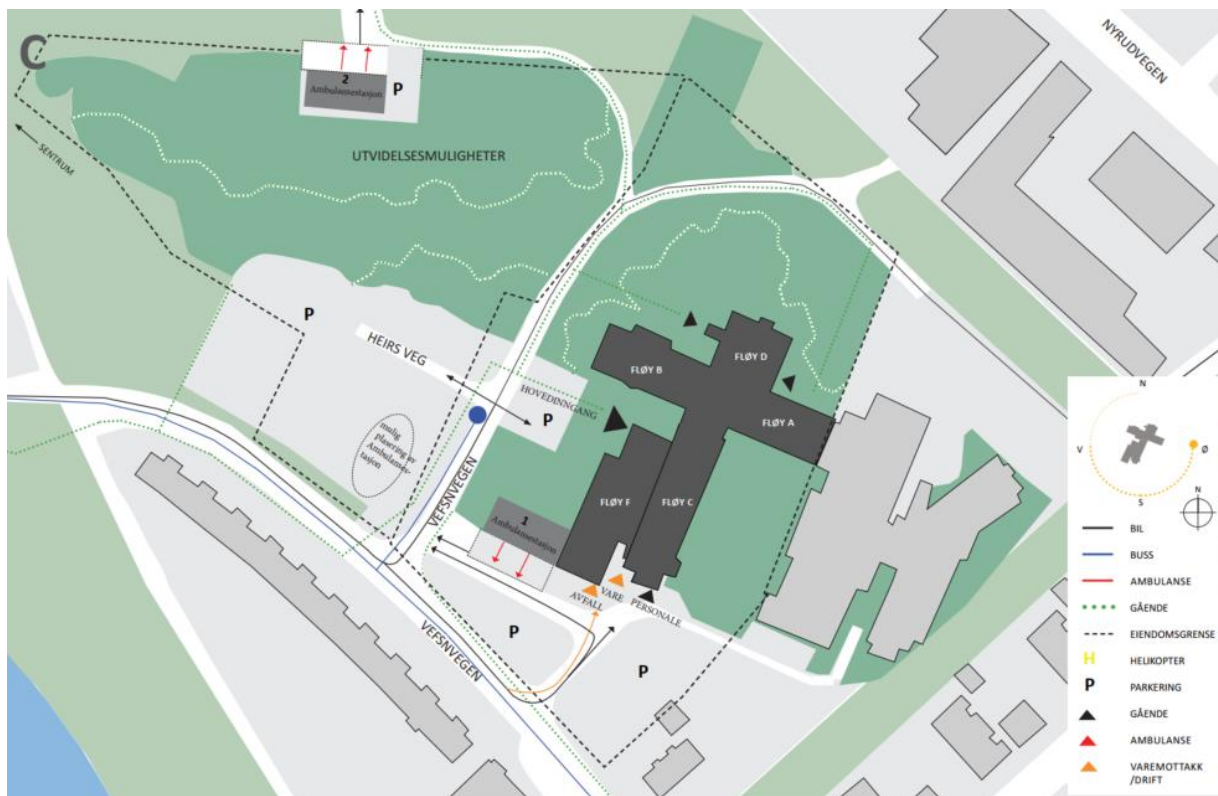
Alternativ A. Foretaket investerer i ny ambulansestasjon på dagens sykehustomt i Mosjøen. Dette alternativet er allerede styrebehandlet. Ny stasjon er budsjettert med 20 mill. kr. i 2023 (styresak 106-2021). Dette er for lite hvis fremtidig vedtatte sykehusstruktur og nye krav fra arbeidstilsynet skal legges til grunn. Prosjektet må derfor sluttfinansieres med ca. 10 mill. kr mest sannsynlig innen 2024.

Vurderinger alternativ A:

Vedlagt følger følgende vurderinger som vedlegg:

1. Sykehusbygg: Alternative plasseringer ambulans Mosjøen
2. Prehospital klinikk: Plassering av stasjonen.
3. Sykehusbygg: Betragtninger rundt nærhet til spesialisthelsetjenesten og legevakt.
4. Sykehusbygg: Trafikkvurderinger ut fra ambulansestasjon.

Bildet under gir et eksempel på alternative plasseringer på dagens sykehustomt. Alternativ 2 er lik i alle forslag, mens alternativ 1 kan ha flere løsninger rundt eller fast i sykehusets fløy F.

Prehospital klinikk vektlegger utrykningskjøring fra stasjonen, sikkerhet for omgivelsene, konflikt med andre funksjoner som ikke er relevante for ambulansetjenesten som for eksempel personalinnganger, varemottak, avfallshåndtering, annen biltrafikk og parkering

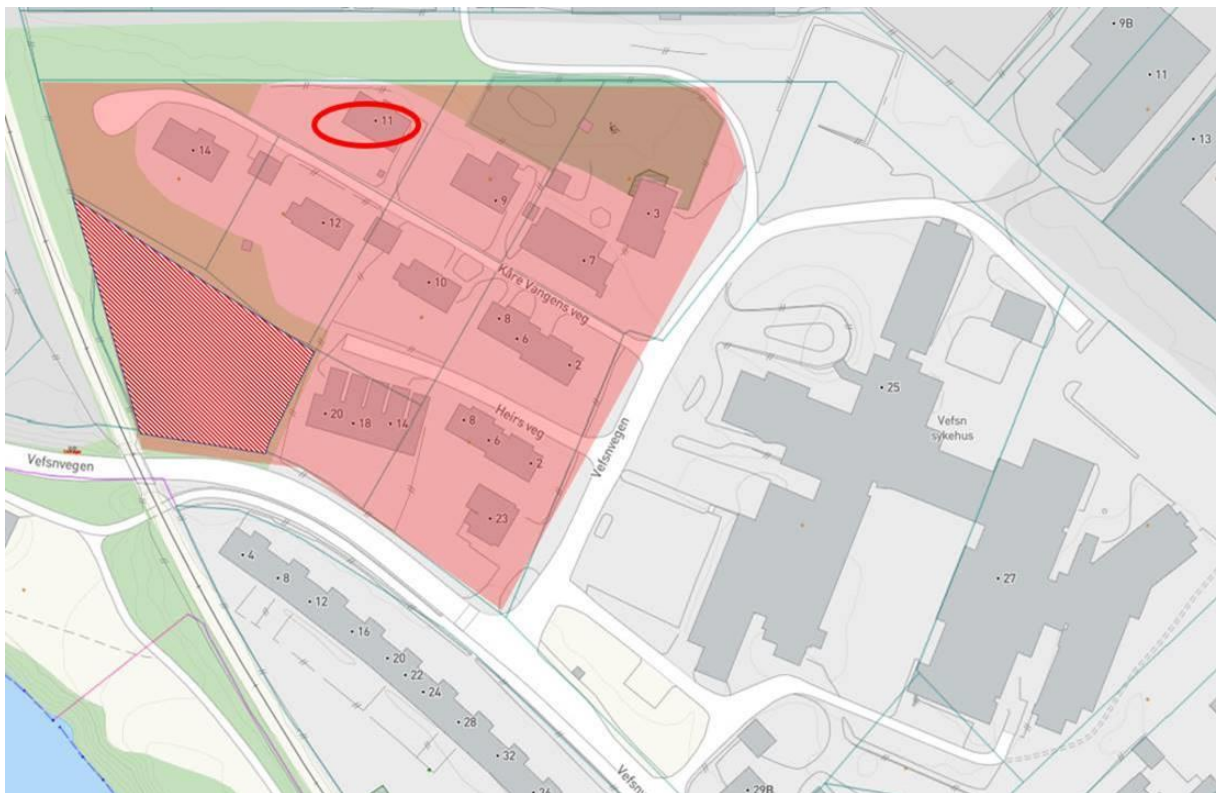
samt behov for skjerming og hvile for vakthavende personell i sin vurdering. Klinikken fremhever alternativ 2 som det klart beste, og ser heller ikke at dette alternativet svekker mulighetene for et god og nært samarbeid mellom ambulansetjenesten og legevakten.

Sykehusbygg har som en del av vår saksbehandling gjort en vurdering av hvilke fordeler en nærhet med spesialisthelsetjenesten og legevakt kan gi samt av trafikkforholdene på området uten å finne at et alternativ skiller seg vesentlig bedre ut enn de andre. Sykehusbygg oppsummerer slik:

«Sykehusbygg anbefaler at Helgelandssykehuset vurderer fordeler og ulemper med samlokalisering av ambulansestasjon og et sykehus med elektiv virksomhet, uten 24/7 aktivitet opp mot sikker utkjørsel og mulighet for uforstyrret hvile/søvn».

Hva gjelder trafikkforhold påpeker de at alternativ 2 kan synes å være det beste, men at dette alternativet krever endring og ombygging av vegnettet for å få kort veg direkte ut på E6. Dette vil medføre en reguleringsprosess i forkant.

Sykehusstrukturen er under endring og dette vil påvirke aktiviteten på dagens sykehustomt i Mosjøen vesentlig. Det er i midlertidig klart at fremtidig vedtak på ny struktur ikke forsvarer dagens besittelse av personalboliger vi har i Mosjøen. Personalboligene på området rundt sykehuset i Mosjøen kan derfor avhendes slik at denne frigjorte kapitalen kan inngå i finansieringen av ny sykehusstruktur (rødt område).

Helgelandssykehuset har allerede en forespørsel om salg av det rødt skraverte området på kartet overfor. Men i prinsippet kan hele det røde feltet med fordel selges. Siden alle boligene er utslitt og ikke representerer noen verdi som bygg, så kan eiendomsutvikler rive

disse og planlegge ny bebyggelse på området helt fra grunnen av. Dette vil gi en mye bedre utnyttelse av eiendommene, og derved større fortjeneste for eiendomsutvikler – noe som igjen øker prisen på tomte hvis vi selger.

I den røde ringen på Kåre Vanges vei 11 er ambulansestasjon plassert som alternativ 2. Denne plasseringen vil i så fall gi begrensninger i fremtidig utvikling av området og sannsynligvis lavere m² pris på de resterende tomtene enn hvis alt selges samlet. En ambulansestasjon vil sette begrensninger på boligområdet rundt, og det vil heller ikke være noen god løsning for ambulansestasjonens bruk.

Ambulansestasjonen er ikke prosjektert så det finnes enda ikke et sikkert kostnadsestimat for investeringen, men ut fra vår erfaring med priser på andre stasjoner kan det se ut som om prosjektet trenger en sluttfinansiering på 10-15 mill.kr. I så fall faller vi inn under konsernbestemmelsene for investeringer pkt 3.3; *«Enkeltinvesteringer i helseforetak med samlet kostnad mellom 20 og 50 mill. kroner kan godkjennes av administrerende direktør i Helse Nord RHF, etter forutgående styrebehandling i helseforetaket jf punkt 5.3.»*. Videre saksgang vil da bli en ny styrebehandling i Helgelandssykehuset og etter slikt vedtak en administrativ godkjennelse i HN.

Alternativ B. Foretaket lyser ut konkurranse på leie av ambulansestasjon i Mosjøen-området.

Dette alternativet er å lyse ut en konkurranse på leie av ambulansestasjon, som er vår mest brukte modell på ambulansestasjoner. Eventuelt leie bør også sees på som en styrking av likviditeten og i sammenhengen med andre kritiske investeringer på MTU og i bygg. Med slik utlysning kan vi spesifisere et større område stasjonen skal ligge innenfor.

Med en løsning for stasjonen gjennom å innleie, må prosjektet sikres slik at forhold rundt finansiell leasing blir ivaretatt.

Vurderinger alternativ B

Prehospital klinikk har god erfaring med de leieavtalene som er inngått de senere år. Avtalene avklarer tydelig huseiers leveranse, leien er langsiktig, og kostnadene er forutsigbare. Kostnadene vil i dette alternativet belaste driftsbudsjettet. Investeringsbudsjettet avlastes som beskrevet over.

Arbeidstilsynet har nylig gjennomført et omfattende tilsyn av ambulansestasjonene. En rekke av Helgelandssykehusets ambulansestasjoner oppfyller ikke de krav som er satt. I en tilbakemelding til Arbeidstilsynet 1. november i år har Helgelandssykehuset prioritert en ny ambulansestasjon i Mosjøen meget høyt med iverksettelse av tiltak allerede i 2023. Prehospital klinikk er bekymret for at en endelig beslutning rundt utvikling av sykehusbygget i Mosjøen kan trekke ut i tid med den konsekvens at bygging av ambulansestasjon i dette området blir forsinket. Konkurransesetting av en leieavtale kan derimot iverksettes meget snart.

I en kravspesifikasjon vil en beskrive behov knyttet til trafikale forhold, utrykningsveier etc. Det vurderes at lokalisering av en ambulansestasjon kan være relevant innen et stort område i Mosjøen. Erfaringsmessig gir ikke en fysisk nærhet mellom ambulansestasjon og sykehus den faglige samhandlingseffekten en kanskje skulle tro. En stor del av døgnet har ambulanspersonellet hvilende vakt på stasjonen og kan ikke uten ekstra kostnader benyttes i sykehuset utover overlevering av pasient.

Vefsn kommune har spilt inn et ønske om et nærmere faglig samarbeid mellom sin kommunale legevakt og ambulansetjenesten. Helgelandssykehuset ønsker et slikt samarbeid velkomment og har meldt tilbake at samarbeidet kan utvikles gjennom flere ulike modeller. Prehospital klinikk anser at et slikt samarbeid ikke er avhengig av nær fysisk lokalisering, selv om dette kan ha noen fordeler. Det vil imidlertid være naturlig å samarbeide med Vefsn kommune i utformingen av anbudsdokumentene.

Oppsummering:

- Prehospital klinikk vektlegger sikkerhet ved utrykning og egne behov for omgivelsene høyere enn nærhet til spesialisthelsetjenesten og legevakt. Videre vektlegges behovet for å komme snarlig i gang med en ny stasjon høyt på grunn av arbeidsmiljøutfordringer og Arbeidstilsynets krav.
- Sykehusbygg finner ingen betydelige fordeler med nærhet mellom ambulansestasjon og spesialisthelsetjenesten/legevakt, men påpeker at enkel tilgang til E6 er en fordel.
- Bruk av dagens sykehustomt og forhold rundt tilbudet i Mosjøen er fortsatt uavklart.
- Plassering av en ambulansestasjon i området for personalboliger vil sette begrensninger i fremtidig utvikling og salg av området. Det vil og sannsynligvis føre til en lavere m² pris på de resterende tomtene enn om alt selges samlet. En ambulansestasjon i et eventuelt fremtidig boligområde er heller ikke en god løsning for ambulansetjenesten. Dette alternativet krever i tillegg opparbeiding av vei over annen tomt.

Administrerende direktørs vurdering:

Dersom ambulansetjenesten skal bygges som en investering gjennom Helseforetaket mener administrerende direktør at en utbygging rundt fløy F på dagens sykehusbygg i Mosjøen er det beste. Dette gir best konsentrasjon av egen bygningsmasse i Vefsn, letter sambruk av for eksempel møte- og simuleringsrom og vil kunne gi størst økonomisk gevinst ved et eventuelt salg av personalboligene og omliggende eiendom. Løsningen medfører også større fleksibilitet i fremtidig arealbruk.

På sikt vil eget eie av disse ambulansearealene være det mest lønnsomme. I tråd med vedtak som er gjort i styret i Helgelandssykehuset og i styret i Helse Nord arbeides det med

tilpasning til bæreevnen i byggeprosjektet «Nye Helgelandssykehuset». Nøyaktig fremtidig bruk av somatikkarealene i Mosjøen og tidsplanen for fremdrift i prosjektet for gjennomføringsfasen er fremdeles usikker. Samtidig har prehospitalet klinikk hastverk med denne anskaffelsen på grunn av at dagens ambulansestasjon ikke kan tilfredsstillende pålegg gitt av arbeidstilsynet. Det legges til grunn at før en eventuell byggestart for en ambulansestasjon vil byggeprosjekt og fremtidig bruk av bygg i Mosjøen være tilstrekkelig avklart.

En modell med leiekontrakt vil også innebære at andre må gjennomføre en tilsvarende byggeprosess for at ambulansestasjonen skal tilfredsstillende de krav som settes, det er derfor ikke sikkert at et valg med leie vil medføre at en ferdig stasjon er raskere tilgjengelig.

Gjennom å frigjøre investeringsmidler som følge av bruk av leiekontrakt i stedet for å bygge selv, vil en på kort sikt kunne legge til rette for investeringer i medisinteknisk utstyr og bygg. Disse investeringene vil føre til billigere drift og reduserte havarikostnader. Helgelandssykehuset trenger noen investeringsmidler for å tilrettelegge egne arealer som erstatning for andre eksternt leide arealer i dag. Samtidig går en leiemodell i denne saken i motsatt retning, da det totalt sett, også i denne saken, vil være gunstigere å unngå leie.

Egen investering på egen tomt (alternativ A) er en ofte brukt modell for ambulansestasjoner lokalisert der man har egne bygg. Dette gir fleksibilitet og er langsiktig det mest økonomiske. Det er også denne modellen som er valgt i Mo i Rana der det nå bygges en ny ambulansestasjon i tilknytning til sykehusbygget. Modellen i Brønnøysund der ambulansestasjonen er påkoblet bygget til DMS-et har også vist seg å fungere godt og etter intensjonen. Det samme er i sin tid valgt i Sandnessjøen.

Med bakgrunn i vurderingene over vil undertegnede presisere at det er fordeler og ulemper med begge løsninger. De to alternativene er begge mulige og gode løsninger.

Undertegnede anbefaler at anskaffelse av nye arealer til ambulansetjenesten i Mosjøen gjøres ved å bygge på egen tomt i tilknytning til sykehuskroppens fløy F. Innstillingen er valgt på grunn av den langsiktige økonomiske gevinsten og fleksibiliteten et eget bygg på egen tomt vil medføre. De behov som er påpekt bl.a. med hensyn til ro og hvile, samt at utkjøring er effektiv, vil bli tatt med som innspill i utformingen ved dette valget. Det vil også arbeides for raskest mulig fremdrift.

Dersom styret vedtar modellen med eget bygg vil det lages en sak til styret i Helse Nord på grunnlag av behov for høyere investeringssum enn de 20 mill. som styret allerede har besluttet satt av til formålet. Totalt vil investeringen berammes til opp mot 35 mill. kr. En større ambulansestasjon i Mosjøen med simuleringssenter for Helgeland er en del av den nye strukturen og bør derfor finansieres som en del av fremtidige avsetninger for «Nye Helgelandssykehuset».

Dersom styret vedtar at en anskaffelse av nye arealer til ambulansetjenesten i Mosjøen gjøres via utlysning av en leiekontrakt vil prosessen med beskrivelse av slik utlysning startes umiddelbart.

Sandnessjøen, 8.12.2022

Hanne Frøyshov
Konstituert adm. direktør

Vedlegg:

1. Sykehusbygg: Alternative plasseringer ambulanse Mosjøen
2. Prehospital klinikk: Plassering av stasjonen.
3. Sykehusbygg: Betragtninger rundt nærhet til spesialisthelsetjenesten og legevakt.
4. Sykehusbygg: Trafikkvurderinger ut fra ambulansestasjon.